

Mahjas Weefis ar peefufitfchānu
 Ar peefufitfchānu eefifēmē:
 Par gadu 2 rbl. 75 lap.
 1/2 gadu 1 rbl. 40 lap.
 1/4 gadu 90 lap.
 Rīgā fanemot:
 Par gadu 1 rbl. 75 lap.
 1/2 gadu 90 lap.
 1/4 gadu 50 lap.
 Ar peefufitfchānu ahrifēmē:
 Par gadu 3 rbl. — lap.
 1/2 gadu 1 rbl. 60 lap.
 1/4 gadu 1 rbl. — lap.

Ar pašā wifufchēliga augļa Reifara weefifchānu.

Mahjas Weefis.

Politifks un literarifks laikrifks.

Redakcija un eefpedijja
 atrodas Rīgā,
 Ernsta Platē grabmatu-
 un biifchu-brulātām un
 buru-leeftu pē Pētera
 bāfnijas.
Sludinājumi waffā
 8 lap. par weenas flejas
 fmallu rāftu rindinu.
Apfellejumi uf Mahjas
Weefis un fludinājumi
 fufstami uf fchādu adrefi:
 Bē wēnefchānu roferu
 Maacz Biacecs, r. Para.
 (Mahj. W. eefped. Rīgā.)

Mahjas Weefis ifnāhā weenreis nedēfā, frefchdeenās. — Ar kātru numuru ifnāhā literarifks peefikums un kātru mehnefi femkopības peefikums.

Satura: Par taupību. — Rādās wārdē par gaidamo hēedafchānas
 fwechlu ifdomumeem. — No eefifēmē: a) Balbības leetas. b) Balti-
 tijas notikumi. c) No jūtām Kreewitjas pufem. — No Rīgas. — Rūg-
 neezība. — Kwiite. — Tirgu fīnas. — No ahrifēmē. — Telegramas.
 — Daifchadi rāfti: Par juhrū. (Turpinājums.) — Weelafis pē Ef-
 limoieem. — Kartupeļu wīdēs. — Bret rolu butfchofchānu.
 Literarifā Peefikumā: Par weftu! (Turpinājums.) —
 No Daugawas līfš Donawai. (Turpinājums.) — Dzejoli. — Būru
 miffla.

Sem kopības Peefikumā: Peenfaimneezība līfš ar ifū pamabzību par lofopību un pīawu pabrēlofchānu. (Turpinājums.)

Par taupību.

No S. Wagnera.

Daudf teel runātē un rāftiitē par brīhwību, daifchadi
 wina zildinata un flaweta, daifchadi prahtotē un pahr-
 fpreefitē. Kas war ifflaitit tof zihainus un upurus, kas
 brīhwības labad wefti un iflaroti, gan eeroifchēem gan ar
 fpalwu! Un pateizība fchēem kreewieem! Mehš tagad
 efam brīhwī, kad lufhojamees uf agrafajeem laifeem.
 Bet waj tomehr efam brīhwī, waj ari ir abfoluta brīh-
 wība? Nōneantas gan tāf wāfchās, kas tautas kalbinā
 agrafas gadu fīntenus, nojaalka ari leelafā dāfa aif-
 fpreedumu muhrū, kas neatlahwa dīfchenafajeem gareem
 wājel-tes if pīfchēem — un tomehr mehš ne-efam brīhwī!
 Leelafā dāfa zīlwezes guf kalbinata ifmagās wāfchās.
 Un koš gan ir fchās wāfchās? Tās ir tagadejo loitu geub-
 tee faimneezības apftāhli. Muhfū gars war buht
 deefin zīl zēlēs un dīfchens, bet kad meefai trufš
 deenifchās pohrtifās, tad wīnfch nefur nepehš wājeltees.
 Wāhrgā meefa wīnu nowiltē līhdfi pīfchēds.

Muhfū mafajā tautā gan buhš wifai maf to laimigo,
 kam nebuhs jafaujas ar deenifchās maifēs rūpēm, kuru
 nenofpreedīs daifchāfchadee materialiftee apftāhli. Lai
 mehš lufhojamees tur grībedami, uf tirgotajeem waj femkop-
 jeem, uf mahziteem, tā nemahziteem, uf faimneekēem waj
 kalpeem, wifur waid par geubteem laiteem. Un
 tas naw tīkai ween pē mums, bet wifā pla-
 fchā pafantē. Miljoni un atkal miljoni zīlweftu
 fouz pehš maifēs! Waj tad naw tas tagad tā ironija,
 kad mehš wehl tautu grībam apmeerinat ar nobilufchā-
 jeem idealeem un eedomibam — ilufijam, kad mehš
 wīneem tīkai pafneedam balles un konjertus, tof eefufi-
 minam preefifch wezām grabafchānu un nefad nebīufchēem
 deewīneem. — Waj fche nebuhtu daudf labati, kad pē

behdigajeem apftāhkeem nahtu wif, kam fpehja nabaga-
 jeem palīgā un teem rāhditu, tā fchīm poftam ifbeht,
 rāhditu un mahzitu, tā eegufhāma ifglīhtiba un turība,
 rāhditu, tā nolratit fcho breefmigo flogu — nabadifibu,
 kas ar dīelſchā nageem notura kātru labaku garu
 pīfchēds.

Ka wifam fchām naw abfoluta līhdfelka, par to gan
 nebuhs ne mafalo fchābu, bet gana ir daudf zeku, pa
 lūweem fchām poftam ifbeht. Kā uf weenu tahdu ari
 fchoreif līfšs wāhredēs aifrahdīfchu, un ta buhš —
 taupība.

Iffchēhdība ir weens no zīlwezes daufsfajeem launu-
 meem. Kur ifschēhdība nowed, par to gan newajadēs
 nelahdu garu teoretifku ifftaidrojumu, fchāhdi itai buhš
 gondrihš kātram pašchām biufchī fastopami, tee ari itde-
 nas redfami gan uf lauleem, bet wīswairat gan pīfchēds.
 Iffchēhdētajs ir un paleel eelafēs wifū muhfū if-
 fchēhdības feku wāfchās. — Kad tīkai mafū brīhdi
 palufhojamees fcho nelaimigo apftāhli, tad fchēhlabas
 pahruem redhot, tā tee mozās fawdēs kaitifibu wālgdēs, un
 lahda poftā miht un ufawg wīnu familijās. Un kur gan
 wifam tam eemeftis mellejams? Pa leelafai dāfai gan te
 buhš wainigi tagadejee fadhifhwees apftāhli, bet buhš ari
 labu dāfu ta waina, kī tee naw mahzīufchēes jaunidā
 taupit.

Tā tā ifschēhdība ir zīlwezes launums, tā atkal pa-
 reifa taupība ir, kas atreef tautam un zīlwezei daudf
 labumo, jo ar taupību ir faweenota lahtīga un darbīga
 dīfchē. Daudfi warbuht teiks: jauti jau gan ir par tau-
 pību rāftit un mahzīt, bet to tur lai taupa, kur nēla naw
 to taupit, kur pat trufš deenifchās maifites, waj lai
 fcho pašchū wāhjo kumofinu taupam un ne-ehdom?! Ne,
 to tīl ne! Ta nebuhtu pāreifa taupība, ta buhtu tīl pat
 launa tā ifschēhdība, tas buhtu ftopums. Ne, no de-
 nifchās maifites mehš gan nelo newarefim aiftaupit,
 muhfū tautas leelafā dāfa naw paradufi dīfchwot lahrumā
 un līhgfimidā, bet tai daifchēem bijis plāhns reezentīfch.
 Tadeht kam buhtu jawehlas, lai ta jo deenas fpehtu ehft
 labaku kumofu un kufhtu meefā un garā wehl fpehzigata.
 Tawidomi un atraudami no muhfū jau tā deefgan ween-
 lahrifchās barības, mehš tīkai mehredetu fawu meefu un

garu un ta buhtu wehl launaka, nelā mantas ifschēhdība.
 Apftāhīm nu, kur pehš manām domām buhtu to taupit.
 Atftāhdami mafō pulzīnu Latwju bagatneeku ne-ewehrotu,
 kam taupība warbuht nebuhs wajadfiga, ifhūmā apftāhīm
 muhfū daifchādās kauschu fchēris, eefahfdami ar muhfū
 inteligenzi un pahreedami uf femkopjeem, ftrāhdneekēem
 u. t. t. Un wifur, kur tīkai palufhojamees dīfchwē, mehš
 fastopam gandrihš weenus un tof pašchū ifschēhdības
 weidus, kā: dīfchānos palaf modei, newajadfigai grefni-
 bai, dīerſchānai, imehſchānai u. t. t.

Jau daudfi no muhfū jaunās paandēs tīklo dīfchwē
 pirmo foli fpehrufchī, eefāht ar fchām nebuhfchānam ap-
 radinatees. Tā mehš redfam daifchūs jaunekūs jau wīde-
 jas ftolas apmellejot fmehefjam un peedfchufchūs.
 Nōejot augftkolās fchī nebuhfchāna top wehl jo leelafā
 mehā turpinata un pat no muhfū weenas dāfas intelligen-
 zes pabalufita, waj wīsmāf zeefta. (Daifchī kungi beif
 putojofchā kausa meefina nēmaf wāirs neprot dīfchwot.)
 Tā redham nodibinatas jauneku fābedrības, kur fchūh-
 pofchāna weens no beedrības galwēneem darbeem. Un
 taifchū fchee jaunekū dīer un bramānigi dīfchwō uf fawu
 wezaku un tautas labatu. Daudf wezaku geubti puhle-
 dees atrauj labaku kumofu pašchī jawai mutei, pahrwēhri-
 dami wīfwajadfigatās pahrtifās weelas naudā, lai buhtu
 tahds rublis to deklam aifjuhūt un daudf fchādu dehlū
 fchos fuhri geubti pelnitos grafchūs notehrē weenā pašchā
 walarā.

Daudfi, lai waretu bramānigi ufstāhkees un ftāigat lep-
 nās dīehdēs, eetaifa wehl parahdus, kas wīnus nofpeefch
 un waldfina wifū muhfū, ja neatgadās eenefīgās darba
 laukē. Bet waj ar fcho launumu peeteef? Tas neif
 wehl fūmāhrtīgus launus auglus. Ne beif eemefta muhfū
 ifglīhtotos tautas dehlūs dehwē par tautas feedeem, par
 fmezint, kam jafpīhd fawu mafal mahzito brāhfu preefifchā,
 lai tee atkal waretu wīnu preefifchīhūmei jefot. Bet to
 labu lai no daifchēem fchimbrihfchām mahzamees, kad wīni
 eet tof pašchūs nedabifkos zelus, ko nemahzitee ftrāhd-
 neeki, warbuht ar weenu ifnehnumu, t. i. to ifoara ar
 fmallafēem fchūhweem un zīgareem. Kad laudim ftāhna
 par allohola kaitīgumu un tabakās nederīgumu, tad ne-
 reti dabun atbīdi: tadeht tad wif mahzitee dīer un

Daifchadi rāfti.

Par juhrū.

No Dr. philos. P. Sā līfchā.
(Turpinājums.)

Juhrās dīfūms.

Koš uf juhrū dīfūmeem atteekās, tad par teem ifgu
 laitu waldija loti nepareifās domas un greifē eeflati.
 Wehl preefifch maf gadu fīnteneem domaja, ka juhrās dī-
 fūmi neifdībināmi, ka kugis un pat leelgabala lode nēmaf
 neaiffneedf dibina, bet paleel labi dīfī uhdēni karajotees.
 Te nahža juhrās mehriſchānas laimēts, neifmebrojamo
 dīfūmu weetā radās 12—15,000 metru³, jeb apmēhram
 40—50,000 pehdū leeli dīfūmi, lahds daifchī domajās
 efam atrādufchī Atlantifas okeanā, bet drihš ween ifchādī-
 jās, ka tas nepareifis, jo aparati jeb rīhli, ar lūweem meh-
 riſchānu ifdarīja, bīja pahrat nepīnīgi un ari pati mehri-
 ſchāna nebīja pāftrāhdāta ar wajadfigo nopeetnību un
 faprahtību. Tagad ar pahrlaboteem juhrās mehriſchā-
 nas dāifteem. lai gan nu ne beif puhleem, tad tomehr
 eefpehjamis juhrās dīfūmus ifmehrit un ftarpība no ifte-
 nibas buhš ja daudf lahds pehdās. Jaunato laitu peh-
 tijumi peerohdīufchī, ka leelatee kalnu augftumi un juhrās
 dīfūmi puſlihdf weenada leeluma. Leelatee juhrās dī-
 fūmi naw wif, tā buhtu domajame, mellejami un atro-
 dami juhrū wīdū, bet wairaf malā, ne wifai tahtu no
 krafteem. Dīfātās weetas juhrā pehš geografa Supana
 fefofchās:

Leelās jeb Klufās juhrās feemela dāfā, ap 44° 51' fee-
 mēla platuma un 151° 26' rīhta garuma gradu ir 8593 metri
 jeb apmēhram 27—28,000 pehdās dīfūh; deenwīdus dāfā
 ap 24° 37' feem. plat. un 175° walarā garuma gradu ir
 8101 metri jeb apm. 25—26,000 pehdās; Seemēla

*) 1 metris līhdfīgē 3,280833 Reewu pehdam, tas ir drufjin wairaf tā trīhš pehdam jeb apmēhram weenai puſafij.

Atlantifas okeanā ap 19° 39' feem. plat. un 66° 26'
 walarā garuma gradu 8341 metri jeb apm. 26—27,000
 pehdās; deenwīdus dāfā ap 0° 11' feem. plat. un 18° 15'
 walarā garuma gradu 7370 metri jeb apm. 23—24,000
 pehdās; Indījas okeanā ap 9° 18' feem. plat. un
 105° 28' walarā garuma gradu 5852 metri jeb apm.
 18—19,000 pehdās dīfūh.

Atlantifas okeana wīdejs jeb zaurmehra dīfūms pehš
 geografiņas profefora Dr. Dō Krīwēla 2013 afis
 (1 afis = 1,520 metram) jeb 3,05 kilometreem (1 kilometris =
 0,00105 werftem). Tā tad Atlantifas juhrās wīdejs dī-
 fūms buhtu drufjin leelaf nēkā trīhš werftis.

Indījas okeana zaurmehra dīfūms ir 1829 afu jeb apm.
 3 1/2 werftju leelē; Klufās juhrās zaurmehra dīfūms 2126
 afu jeb apm. 4 werftju leelē; Antarktifstas (Deenwīdus
 ledus juhrās) zaurmehra dīfūms 1800 afu jeb apm. 3 1/2
 werftju leelē; Wīdus juhrū zaurmehra dīfūms 740 afu
 jeb apm. 1 1/2 werftju leelē; Wālu juhrū zaurmehra dī-
 fūms 520 afu jeb apm. 1 werfti leelē.

Tā tad wifū juhrū zaurmehra jeb wīdejs dīfūms pelš
 profefora Dō Krīwēla buhtu 1880 afis jeb 3438 metri,
 tas ir 0,66 geografiſtās juhdēs jeb 3,44 kilometri, jeb
 drufku wairaf par trim werftim. Wāhžu juhrās zaurmehra
 dīfūms ir 48 un Baltifas juhrās 36 afis.

Juhrās uhdēna, tā aprehlīnats, pawifam ir 1285 mīl-
 joni kubikifilometru jeb drufku pahri par 3 mīljoni kubī-
 juhdfchū. Tā tā nu wif kontinenti jeb wifa zeefteme
 pehš jaunakeem aprehlīnājumeem 665 metri jeb apm.
 1900—2000 pehdās wīd juhrās līnena jeb juhrās fpo-
 gula un wīnas wolums apmēhram 95 mīljoni kubīfīlo-
 metru (werftju) leelē, tad, ja juhrū grībetu peepīdīt, tani
 faetu 13 reif tīl daudf zeeftemes, nelā tās pateeſhā ir; bet
 tā tā nu ari juhrās dīfens naw līhdfens un juhrā wāje-
 tas lehfni kalnaji, tad to wifū eewehrotot, juhrā atrāhtu
 tīl 2 1/2 reif tīl daudf faufseemes telpās tā wīnas ir. „Ja
 mehš cedomajamees,“ jafa Dō Krīwēle, „wīfus fēmes

garofas nelīhdfenumus iflīhdīnatus un fēmes wīdpuſi no
 weentīdīfīgi dīfās juhrās apftāhtu, tad juhra wehl ween-
 mehtr buhtu ap 2400 metru jeb apmēhram 8000
 pehdū dīfū.

Juhrās uhdēna krahfa, fahlfā daudfums un fāftahw dāfas.

Juhrās uhdēna krahfa zaurmehra flāiffti flāidra flūma
 un kur tas tā naw, tur tam warbuht daudf un daifchadi
 zehloni, tā par peemehru Kīneefchū Dīfletanās juhrās
 eedfelganai krahfai par zehloni „lōfa“ buhnās. „Lōfa“
 fēme ir eedfelšana un daifchādās flāhdēs eemefta „mufere“
 jeb puto. „Lōfā“ ir peeflītāms pē wīdanglīgokām fēmeem.
 — Polar juhrū jeb Seemēla un Deenwīdus ledus juhrū
 uhdēns weetu weetam fīpri ſalgans. Schis ſatums zeh-
 lees no „diatomejam“ — Ahleem mafēem flāhdīneem,
 kas tur atrodas mīlfīgā wairumā. Juhrās uhdēni mutē
 eeneemot ſajuhstams tahds tā ruhtūms, ſahlitūms, kas
 zelas no daifchadeem minerakeem. Juhrās uhdēns dīer-
 ſchānai pīnīgi nederīgē, bet zaur „deftilāzju“ to tomehr
 war padatit par ſaldū un dīeramu. Starp 1000 woluma
 dāfinam juhrās uhdēna atrodas 988 dāfas ſald. jeb dīer-
 wāma uhdēns.

Sahlēdaudfums okeandēs gandrihš wīfur weenadēs
 (3,5—3,7 procenti). Polarū juhrās tas drufjin mafals
 3,5—3,2%. — Sltājo apwīdu mafajās juhrās turpēti
 atkal leelaf; tā Romānu (Wīdus) juhrā 3,7—3,5%,
 Sārfanājā juhrā 3,0—4,0%, Mahwes jeb Wīronu juhrā
 21,0%, Melnā juhrā tīl 1,0%, Afowās juhrā 1,2%,
 Rāpījas efora deenwīdēs 1,3%, Leelajā Belīā 1,3%,
 Sūndā, 0,0%, Baltifas juhrā 0,0—0,7% un Botnifas
 līhī ſtarp Sweedrijū un Somijū uhdēns gandrihš jau
 dīerams.

Samehtr, lahda juhrās uhdēni iflufufchās weelas weena
 ar otru atrodās, arween puſlihdf tahds patē. Tā pe-
 mehram wajaga tīkai flōra ūdābut, lai iffinatu, zīl leelē

fmežlā, kadeht tad pašči dakteri to dara, kad tas weseļi-
bai kaitiģs? Waj sčee naw pirmee akmeni — to kaudis
met uš mums? Kad nabaga šrahdneeks dsee, tad winsch
to dara brandwihnā waj nikotina fawas behdas un gruh-
tumus šlhižnadams; winsch dser, ka winsch neta labata
nefin, tā fawu gruhito likteni atweeglinat. Ari wina wahjā
bariba tam daudšreis par eemeslu.

Muhsu seeweeschu elks atkal ir mode, kam par godu
top upureis fimeem rubku. Mode un gresniba ir lahsti,
kas daudšus nomet pee nabaga speeka. Tautā pat wa-
runa: lai waj salmi wehderd, bet modei wajaga buht!
Bet waj seeweeschi ween pee tam wainigi? Nebuht ne!
Kadeht wihreechi weefibās wairaf eewehro modes mam-
selites un tā peespeeschi ari žitus pafaf lehmotees. Turu
modei fahw newajadšigi leeta gresniba. Muhsu tautai
nereti peemihst ihpachiba wairaf gresnotees, netā lihdselki
attauj. Daudšās weetas mehs atradšim fimeem newa-
jadšigu un dšihwes apstahsteem nepeederigu gresnibas le-
tinu, par kurām nauda tā semē nosweesta un wojadšigā
fuma atrauta rihžibas kapitalam, jeb wismas nenes ne-
lahdu auglu. Lai gan daudš žitu iščehredibu muhsu semkop-
jeem schini laika newards pahrmest, tad tomehr gresniba teem
fowā finā peemihst. Tā mehs redsam dasčas spodras newa-
jadšigas leetas, gresnuš lihgotnu ratus, kamehr iihrumā
wehl šrahdā ar nepilnigeem rihsteem. Daschds apwidās
aital fabuhwetas šoti gresnas, bet nepraktistas ehtas, par
kurām ihdota milšiga fuma un kura nauda nu atrauta
rihžibas kapitalam. Rihžibas kapitāla truhkums ir pirmā
nagla fainneezibas labklahjibas šahrkam; bej peeteekofča
rihžibas kapitāla šajenšiba pafawles žirgū naw domajama.

Tahlat pefams paradums muhsu tautā ir, isrihlot gres-
nas weefibās un lepnās kahjas, kuras nereti eedšen daudi
rihtotajus postā. Tā man finami daschi fainneeki, kas
eekritušchi parahhdās šabu datu zaur leelisku kahju un behru
rihtofčanu, un dascham labam zaur to jafandē fawa
mahja. Kalpi un puishchi fainneekem dara pafaf. Daudš-
reis wini isrihlot tahdas kahjas, kas aprij wifu winu kra-
juminu, tā tā wehslaku naw ne to gotinas nopirkt un
žitas dšihwei nepeezeešamas leetinas. Tā nesen atpafaf
prezejās mon finams pahris; meitai bija eekrahjuschees 46
rbf. un puishchi ari warbuht tikpat daudš, bet wini isrihloja
lepnās kahjas, eeluhdja wairaf fainneekus kahjās, tā tā
wifa naudina igahja uš lahšam un pehž lahšam neatf. lās
wairs ne tik daudš ar to nopirkt jaunajai seewinai maiši
un žitas leetinas. — Muhsu tauteschi wehl šoti baidas,
„to kaudis teiks“, kad neisrihtos parastās kahjas, bet ne-
baidas laifit parahhdus, no kureem gan drihtaf wajadsetu
baivitees.

Lai gan leeta gresniba un mode ir gešiba, tomehr
schohdām leetam wehl lahda wehriiba, bet mulligafais iš-
čehredetajs gan ir dšehrajs un fmehketajš, kur tahču
newar usrahdit nekahda labuma, bet gan daudš launuma.
Daudšreis puishcheem pee fainneeka naw wehl gads no-
dšihwots, kad jau wifa alga isumta un nodšerta. Bet
to nedara tikai puishchi ween, bet ari familiju tehwi. Kaw-
išču gan ari uš lauteem šrahdneekem naw weeglas de-

nas, tomehr nereti daudš labakas, netā pilsehtās, jo te
familijai wismafakais netruhtst rupjā melnā maifite un
uhdens, kad ari tehws buhtu iščehredetajs — dšehrajs,
bet lahda gan ir scho kauschu dšihwe pilsehtās? Es do-
maju, man newajadšes wairs tās dšuhmās bilbes rahdit, tās
buhs daudšiem pašcheem pahstamaš.

Puishchi un meitas tagad dabun deesgan kreetnas
algas; labš puishš pee fainneeka maifes pelna lihds
100 rbf. un wairaf un laba meita lihds 60 rbf. Tā
tad puishš drošchi kairu gadu waretu ailžinat 40—50 rbf.
un meita 15—25 rbf. Eewehrojot to, ka muhsu puishchi daudš
mehdš prežetees ap 30. gadu un pelni: šahf no 17. gada,
tad 13 gadu laikā tee waretu, kad fawu atlikušcho algu
kairu gadu noliktu uš auglu augleem muhsu pašču kra-
ju un aifdemu kafēs, eekrahf 789 rbf. un winu otrai dšihwes
beedrenei lihds 25. gadam 235 rbf., kopā 1024 rbf. Kad
schahdi taupigi kaudis faeetu kopā, waj tad ari buhtu ja-
baidas, ka winu behrni mirš badu un tee paliks neisglih-
toti? Kas buhs mahžijuschees taupit jaunibā, tee fawu
krahjuminu, ja nopeetni newajadšes, gan neaifitš, bet
wehl to pawairoš un kad behrni buhs paugušchi, to is-
leetos winu isglihtibai. Tā ja schis kapitāls warēs šah-
wet wehl uš auglu augleem 12 gadus, tas pawairošes
uš 1800 rbf. — Ka sčeeem wahredeem ir pamats, to pe-
rahda Sašeneeku draudše. Preešch 12 gadeem, kad no-
babinaja Sašeneeku krahi, un aifdemu kafē, tad warbuht
lalpeem un puishcheem deefin waj bija pa wifseem kopā
1000 rbf., bet tagad mineta kafē ir no šalpu lahrtas no-
gulditi 102,339 rubli. Pateesibā schis škaitis ir
wehl daudš leelaks, jo daudš ir noguldijusch uš „Ušrah-
ditaja wahrdū“ un tadeht newar finat, kas tos noguldijis.
Tāpat schini škaitis naw eekšaititi tee kalpi un wafeneeki,
kas peeder pee fainneeku familijam. Sašeneeku draudšē
pee šalpu lahrtas noguldijumeem leeks nopelns ir fain-
neekem, kuri jau eepreešch žurgeem fawu gahjeju algu
nogulda kafē un pee aprehkinaščanas pašneekš kafes ših-
mes. Un ja tikai lahdam puishchi waj meitai ir kahds
šintinšč eekrahjees, tad wairs tahlat naw jamudina, tad
tee žensčas to pawairoš.

Daschš labš gan domās, žil tad nu es gada nodšeru,
waj nosmeheju. Bet kad profa, žil tahču domā, tad
tomehr isnahf, ka nosmeheš 10 rbf. un uš nodšerčanu
pee wifšahrigajeem dšehrajeem ari buhs tikpat daudš ja-
rehkina, tas buhtu kopā 20 rbf. Naw wifai leeta fuma.
Bet lai mehginam scho maso fuminu kairu gadu no 17.
dšihwibas gada lihds 50. dšihwibas gadam nolikt uš auglu
augleem, tad neluhs wis masa neeziga fuminu, bet wai-
raf tā 2000 rbf. un 2000 rbf. schini dšihwes laika, žil
tee neatnesiš fmehtibās. Bet peenemšim no schis mašās
fuminas tikai puš, t. i. 10 rbf., kuras gan nosmehešs
un nodšers wifšahrigafais dšehrajs un fmehketajš un tad
tos aifštaupitum, tad jau trihdšesmit gads muhsu mafa-
jā tautā manta wairotos par lahdeem 664 miljoneem rublu.
Ar turibu finams tautā wairotos ari isglihtiba un brih-
wiba un mums wairs nebuhtu tā jafmol šahdinateem, tā
tagad gruhito apstahktu wafchās. Taupot lai neshmahjeam

ne mafako fuminu; ari juha postahw tikai no pilitem.
Tadeht nost ar leetu gresnibu, ta nepeeder mafajai naba-
gai Latwu tautai, ta tikai nomet fimeem familijas tehwu
pee nabaga speeka; nost ar dšerčanu un fmehkeščanu,
ta tikai boja muhsu weseļibu, tā to jo špilgti tehlo muhsu
fautas dšeešma: „Apšer mantu, apšer godu, apšer daisu
auguminu!“ Lai taupiba ir muhsu žensčanās uš labaku
brihwaku nahšamibu. Lai wežā paudše, kas pee fawas
glahšites un pihpites peeraduš, to leeto, bet jaunajeem tas
nepeederas, teem dščanaki darbi darami. Mehs
nedrihtam rotas turet klehti, mums jataupa un
jataupa, lai waram šafneegt isglihtibu, kura bej turibas
šchimbrihščam naw panahkama. Mums neit ween ar
wahredeem, bet ari ar darbeem japalihds tikt pee isglihtibas
muhsu mafakeem brahleem, mums jamodina winu paš-
apšina, jarahda, ka ari tee ir lihdsiešigi žilwezes ložeki,
ka ari teem ir jamofšas uš jaunu dšihwi. Mums jagahda
teem par derigeem laika kaweļkeem un preeščlahšjumeem,
tad ari mafinašes dšerčana un wairošes taupiba, turiba
un labklahjiba.

**Kahds wahrds par gaidamo dšeedofčanas
šwehtku isdewumeem.**

Wahzu laifraksti isrehkinajusch, ka sčee šwehtki malka-
šot Latwu tautai weenu lihds diwus miljonus rublu.
Tahdi tad, ja rehkinam apmešram 25 tuhštofchi šwehtku
weesu, kairis weefš buhtu isdewis žaurmehrā 40—80
rublus šwehtku isdewumeem. Kaw Latweesču tauta tee-
ščam til bagata buhtu un eespehtu tā miljoneem šwai-
ditees! Kas tee tad buhtu par šelta un laimes šaifeem!
Bet kad nu jautajam, žil ihsti tad apmešram Latwu tauta
waretu isdot šchahdrem tautas šwehtkeem, pee tam neuf-
kraudamās šew pahraf gruhšas nastas, tad gan ja-atbild,
ka gan daudš mafaku fumu, netā to Wahzi aprehkinajusch.
Muhsu tautas fainneezitee apstahkti šchimbrihščam pateesibā
ir tahdi, ka waj jaraud par kairu grafi, kas teel isšots
žitadeem un ne tautas labklahjibas un fainneezitee ap-
nahktu labojoscheem mehreem. — Saprotams, ka atrodas
jau nu gan daschi Latweeschi, kuri šwehtku isdewumeem
špehž šeedot 50—100 un wairaf rublu, bej ka winu fain-
neeziba pee tam žestū, bet kas til daudš špehž isdot, tahdu
ja daudš, buhs kahds tuhštots šarp 25 tuhštoscheem
šwehtku weeseem. Tahdu, kas waretu bej leelām raišem
isdot kahbus 10—15 rublus, buhs warbuht kahdi 4—5
tuhštofchi, bet wifš pahreje, apmešram 20 tuhštofchi weefš,
eewehrojot to gruhšas apstahktus, buhtu jau kreetni ween
malkā eekrahbuschi, ja tee kairis isdoto 3—5 rublus šwehtku
preešem. Waj tad nesimam, ka muhsu lauzineeku leelakai
dakai tagad wahjee naudas apstahkti aifšchands waj elmu?
Kad tagad pehž žurgeem nepeetnaki eekšatamees muhsu
lauzineeku naudas apstahktos, tad daudš mahjās Baltijā
neatrodam pat neweena rubla un kas ween bijis pahrd-
dams no rafšojumeem, ari jau pahrdots, lai nomu un
žitas malkaščanas nolihdšinatu, tā tā omulibai neatleel
wairs nekās. Ja nu ari peenemam, ka uš šwehtkeem brautš

šahls daudšums, jo flora šamehrs ar šali juhrā ir tā
1 : 1,81.

Pehž žurjewas uniwersitates profesora Schmidta, kusch
išborijis kahdas desmit juhras uhdena analises, ispehtijis
juhras uhdena šastahwdatas, tajā atrodas šarp 1000
grameem juhras uhdena:

Klornatrīja (Na Cl.)	27,15	grami	jeb	78,1	proz.
Klormagnešija (Mg. Cl.)	3,35	"	"	9,6	"
Magnešij-sulfata (Mg. So.)	2,27	"	"	6,5	"
Kalcijs-sulfata (Ca So.)	1,27	"	"	3,7	"
Klorkalija (K. Cl.)	0,61	"	"	1,5	"
Brommagnešija (Mg. Br.)	0,05	"	"	0,2	"
Kalcijs bikarbonata (Ca. CO ₂)	0,01	"	"	0,1	"

Wef tam wehl mafafā mehtrā atrodas kalcijs (Calcium)
šofšats, dšelsēbikarbonats u. t. t.

No šahls daudšuma ari atkarigs juhras uhdena šwars —
šmagums. Senal domaja, ka juhras uhdens tāpat tā
šalduhdens wisbeefaks 4 gradu šituma pehž Željija, bet
jaunakee pehtijumi preehdijusch, ka tā nebuht naw. Pehž šla-
weno pehtineeku Rosetti un Žoprija pehtijumeem juhras uh-
dena šwagums meerigā juhrā pašahwigi peenemas lihds pat
šahščanas punktam, tas ir lihds pat null gradam. Juhras
uhdena šahščana atkaras no šahls daudšuma, tā
peemehram pee 0% (proz.) šahls daudšuma (šalduhdena)
uhdens šahf pee 0 grada pehž Željija un ir wisbeefaks
pee + 4 gradeem pehž Željija; pee 1% šahls daudšuma
uhdens šahf pee 0,7 gradu auktuma pehž 3. un ir wis-
beefaks pee + 1,6 gradeem pehž 3.; pee 2% šahls
daudšuma uhdens šahf pee 0,9 gradu auktuma pehž 3.
un ir wisbeefaks pee — 0,9 gradeem pehž 3.; pee 3%
šahls daudšuma uhdens šahf pee 2,1 grada auktuma pehž
3. un ir wisbeefaks pee — 3,5 gradeem pehž 3.; pee 4%
šahls daudšuma uhdens šahf pee 2,6 gradeem auktuma
pehž 3. un ir wisbeefaks pee — 6,1 grada pehž 3.

Kā is sčee peeweštā redsamš, tad juhras uhdena šifla-
listās ihpachibas no šimisti tihra uhdens šipri ween iš-
ščiras. Šalduhdens wisbeefaks pee + 4 gradeem pehž

3. un šahf pee 0 grada pehž 3., kurpreti juhras uh-
dens wisbeefaks, tā ari šahf pee daudš šemakas tempera-
tušas par šald uhdeni. To eewehrojot nekahds brijnumš
ka juhras dšifumds uhdens wor buht šipri šem null
grada pehž Željija, bej ka tas buhtu šafalis.

(Turpmat wehl.)

Weelasts pee Estimoseem.

Kahds Angliš, kusch apžetojis šeemetu polar apgabalu,
šino par šahdu weelastu, kuru Estimofš winam par godu
išrihlojusch. Winsch raksta: „Wispirms mums dewa
lahdu kluzi šafaluschu, jeshu šiwju. Lai gan mums šchi
malkite reebās, tomehr baididamees, ka neapšaitinajam
fainneeku, nokopajam ari mehs lahdu gabolu un baudi-
jam. Pehž tam usneša ar lahdu dehli šafganu maifšjumu.
Schis maifšjums, tā wehlat dabuju finat, bijuščas šagre-
motas šuhnas, isneetas is lahda atgrenotaja, laifam šee-
meu breescha, preeščlunga. Estimoseem, šewišchi šee-
weet em, schis šuhnas lillās buht šewišchš gahrbums.
Šedšimtee scho maifšjumu nehma ar rotam, šajauza ar
walšiwju tauteem un aprija ar leelu garšču. Taulus
šadrupinaja pati fainneeze, bet muhsu pašchaisleedšiba
nešeešās til tahču, ka ari scho malkiti buhtu ehdušchi.
Kad wifs bija apehtis, fainneeze noslaužija dehli ar fawu
šaulaino roku, eebahša roku mutē un noslaužija dehli wehl
weenu reiši. Tas nosihmejot, ka nu dehliš nomafšats.
Pehž tam uš ta pašča dehta šalita wahritus rošu gafas
gabalus. Lai gan šchi gata bija šhktā tā šoku ahda,
tomehr mehs šares nehmam pa gabalam, lai neapšaitinatu
šaipno fainneeku. Pehž rošu gafas dewa šau lo žetu,
šumofšnds šagreestu. Scho šumofšnu garšča atgahbinaja
šafao garšču. Šchi bija walšiwš ahda. Ušehdam dewa
šemeša breeschu gafu un walšiwju rihles, — gahrdu-
mus, kuras Estimofš tāpat žena, tā mehs žufuru.“

Kartupeļu wihns.

Franzijā tagad isgatamo šawadu dšehreenu — „kartu-
peļu wihnu“ — pehž tehnologa Mulena metodes. Dšeh-

reenam ir potihkama garšča un tas šatura wairaf alko-
hola, netā Franzijā wispahreji šeetotais auglu wihns.
Šcha wihna isgatamofčanai wajadšigos kartupeļuš Mulens
leel šarhwet un tad is teem isšpeest wifu uhdeni, kura
atrodas šlahpeklis, kas dšehreenu padara ruhtu; pehž tam
ar eefala palihdšibu kartupeļš atrodofšos šehreki pah-
wehšč šhrupā; pehdejo iskahšč un šewišchā traulā ar
uhdens twaifeem šafaršē lihds 150 gradeem pehž Željija.
Tahdā šarhumā teel isnihžinatas olšaltuma weelas, žaur
kurām želas ruhščana un maifšjums top šalds un dabun
patihkamu garšču. Pehž tam scho šchidrumu atšifina
lihds 25 gradeem, tad peešee šchamponera, waj šuterna
rauga, lai želtos wihna ruhgums. Mulens domā, ka
ruhpigi šrahdašot, no 26 pudees kartupeļu un 15 mahžinam
eefala, kas ismafatu apmešram 16 frankus (ap 6 rbf.),
waretu isgatawot 500 pudees kartupeļu wihna un tahdā
lahrtā tirdšneezibā nahktu dšehreens, kusch pilnigi špehtu
ispihbit lehtā un weseļibai kaitigā šarlanā wihna „peit
bleu“ weetu. (R. B. P. A.)

Pret rošu butščofčanu,

žil tahču ta attežas uš školeneem, šajehušes lahda un-
garu eekšahde un to žaur šewišču aplahrtahktu nolēegufš.
Wudapeščatas školās pašahw eekradums, školotajeem un
školotajam nahšot un ejot butščot rošu. Lai scho no
šenlaifeem atlikušcho nebušččanu nowehestu, lahda eezirkna
školu walde eesneeba magištreatam luhgumu, rošu butščo-
ščanu, kurai audšinasčanās šinā ne-efot nekahda noluhka
un kura, luškojotes no šanitarā (weseļibas apšardšibas)
šahwookta efot kaitiga, nolēegt. Wirsahrešis školu waldeš
domam isžojija šawu peekriščanu: rošu butščofčana, tā
ari wispahri butščofčanās tikai šelmejot lipigu šlimibu
attihštichanos un uš scho šoti pareišo domu pamata ma-
gištreats isšaida augščejo nolēeguntu. Ari pee mums de-
retu to wairaf eewehrot, ka butščofčanās weseļibas šinā
šoti kaitiga. L.

tilai turigātee, tad tomēr arī no šķeem „turigājeem“, leelun leelā, dafa, eemehrojot spaidigos, jānneezjstos apstākļus, buhtu jau deefgan daudš idewuſchi, ja itweens ifdotu 3—5 rublūs. Tahdi reſhinoſ Latwju tauta ifdotu uſ dſeedaſchanaš ſwehtkeem apmehram 100—150 tuhthtoſchu rublūs. Kad nu ar tilai ar tildaudš idewumu iſtiku, tad tihri newaretu teikt, ka Latwju tauta dſeedaſchanaš ſwehtku deht apkrauſees ar pahraſ leeleem idewumeem, bet ifdots nu gan laifam tifs daudš wairaf, ja nu ar ne miljons waj par diwi milj. rublu. Daudš ſwehtku weef beſ ſchaubam buhš peefpeeti wairaf ifdot, nekā to apstākli atkauj, wairaf, nekā eefahumā domajuſchi, tahdi tad jeribā uſ rudens graudeem tifs daſchs labš aifnehnunms idaritis, kaš pehjal ſmagi noſpeediš muhſu ſemtopju un zitu kruhtis. Tahdi ſwehtku rihlotajeem gan wajadsetu zil ween tit eefpehjamš par to gabdat, lai ſwehtku weefseem nebuhtu til leeli idewumi, lai muhſu nabaga tauta newiſtrautos ſew naſtaš, ko ta pa lahgu neſpehji neſt. Pahraſ augſtāš un tautas ſwehtkeem nepeederigāš ee-ejaš zenas ſtipri paſemi-namaš un ſwehtku iſrihlotajeem nepeezeeſchami jagahdā un jaruſpejaš par to, ka lai Jelgawā pa dſeedaſchanaš ſwehtku laifu wiſeem buhtu naſtmahjaš un neſajeltos naſtmahju un pahriiſas zenas. Taš komitejaš peenahkums. — Bet muhſu inteligenge leelaš ſawaš tautas apstākliš pahraſ wahji paſiſhtot, peemehram „Baltijaš Wehſtneſt“ ſcha gada 90. numurā man pahruet waj wiſu dſeedaſchanaš ſwehtku ſwehtuma ſaſrihginahſchānu, kad ſaku: „ſeleneš, nelifimeš trauzeeteš, bet geherbimeš uſ dſeedaſchanaš ſwehtkeem tā kuſai praktiſtati iſnahl un tā ap-ſtahli atkauj.“ Nu eš, domaju, mums taiſchu ſchajōš nauđas tuhſchajōš laiōš latrā ſinā jaruhtojas, zil eefpeh-jamš praktiſti un arī pat uſ dſeedaſchanaš ſwehtkeem mehš nedrihſtam plaſchati rihloteš, nekā muhſu apstākli atkauj. — Dſeedaſchanaš ſwehtku apgehrba ſinā nu mums lauzinee-keem wiſpraktiſtati iſnahl, kad geherbjameš no glihta paſchu darinata auduma pagataroiōš weentahſchōš ſcha laika modes apgehrbōš, jo pee tahda paſchu darinata modes apgehrba mehš waram iſtiku ar lahdu rubli leetu idewumu, un kad til tahdš apgehrbš glihti pagatarowōš, tad taš nebuhš maſaf ſmalš, ka daſcham pilſehtu laudſem, kuſas par ſaweem apgehrbeem iſdod daudš nauđas. Tahdi tad mehš dſeedaſchanaš ſwehtkōš waram uſtahteš ſweſch-tauneeſchu preeſchā apgehrbōš, kuſi weenigi muhſu paſchu r o l a š d a r b š. Preeſch tā dehweitā „tautas apgehrba“ turpretim mehš paſchāš wiſu iſauſi newaram, jo laut arī ſwahrluš, neeburu kreelnu un preeſchānu pagatarowum no paſchu darinata auduma, tad tomēr ſaſtaš, kelles, lenes, waiuagš, wiſuli un apſchuwumi japiet par nauđu un tee maſfa daudš wairaf nauđas, nekā odere un deegi, kaš wajadſigi pee modes apgehrba. Ne-eſnu jau neweenai ſeltenei leeguſi tautas apgehrbu, kam taš patiſt un kam laiſk un lihdeſki atkauj to kraſſſchu darinat. It ihpaſchi tāš muhſu „idealaš inteligengeš“ damaš, kuſu lungei mums lauzineekeem un maſpilſehtmeeleem til ſiltri eeteiž tautas apgehrbu par ſoti ſtaifju, lehtu un daiſu, gan mihi luhtu, laut winas uſ dſeedaſchanaš ſwehtkeem geherbtōš, tautas apgehrbōš un tahdi mums parahditu, zil lehtuš ſtaifjuš un daiſuš toš eefpehjamš darinat un tad minu darbi buhtu til ſtaifji tā tautas dſeeſma ſata:

„Aplahrt ſeedi i ſeedeja.

Widū ſaule wiſinaja.”

tad it mehš lauzineezēš no winām noſtaifimeš un mah-ziſimeš un tahdi warbuht wehl teeſcham daiſch tautas apgehrbš nodibinaſeeš. Turpretim no daifa tautas ap-gehrba nodibinaſchanaš newar buht ne rima, kad muhſu inteligengeš damaš paſchāš geherbjōš tilai modes uſwalkōš un wiſulu wainagōš iſrotajoſchāš laulu ſelteneš „idealee“ dehli noſauz par „ſehnu groſeem“, bet taiſni muhſu inteli-geizei ja-ſeet papreeſchu un jarahda jeſch. Ari lungeem newajadsetu wiš ihwairiteš no tautas apgehrbu leeto-ſchanaš, jo bruhnee ſwahreli un zānuu zepure tautas dſeeſmāš deefgan jildinai. Kamdehli tad lai til mehš lauzineezēš geherb-jameš pehž lungei gribāš tautas apgehrbōš un paſchi lungei ne! Kaš iſdod iſtumms un noſajūmms, tam arī paſcham tee jaewehro un ne til ween ar nuti, bet arī darbōš! Nu redſe-fin, zil no „tautas apgehrba“ jildinatajeem un modes uſwalku nopatatajeem lungeem un to kundſem buhš geher-buſcheš „tautiſtōš uſwalkōš.“ Gewehroſim! Tautai tagad wairš wiš nepeeteel ar ſtanigeem wahrdeem, bet ta wiſur praſa darbuš. Darbuš un netil ween tuhſchūš wahrdeš arī tautas apgehrba ſinā! Darbuš ſchurp! L e e ſ m a.

No eefſhimeš.

a) Waldibaš leetas.

Baltijaš domenu waldeš jaunatais iſpildu meſcha-lungš Zuijā Annenſtiš paughtinaiš par gubernāš ſekre-taru un meſchalunga paſihgš Kreiſtaps Sauliš par kole-giju ſekretaru. (R. G. A.)

Rigaš gubernāš renteja par grahmatu weedeem ezejli Wiſporkewiſchš un E. Gaifiš. (R. G. A.)

*) Atbildet uſ wiſeem „Walt. Wehſt.“ uſbrūmumeem ne-eſtatu par wajadſigu, jo tee tilpat ſajutufchi, ka wina dſeedaſchanaš ſwehtku ſtaifli, ſeturtojo wiſpahrejo Latweſchu dſeedaſchanaš ſwehtku weelā taš ſagaida treſchōš un nolceſi pat to, ko patē ſawaš ſlejaš drutajiš — eſ nu tad wehl tahdam ko iſſtaidro! L e e ſ m a.

Par Kemeru mineralawotu direktoru — ahrſtu ezejliš Nowgorodāš gubernāš medizinaliſpeltora paſihgā weetaš iſpilditajš Sotiniš. (R. B.)

Par Behſu pilſehtaš ſkolāš ſkolotaju apſtiprinatš Growe. (R. B.)

Walmeeraš 2. ezejlika ſemneeku leetu komiſarš v. Rmeriemš uſ paſcha luhtunu atlaiſt no amata. (R. B.)

No amata atlaiſti uſ paſchu luhtumeem: Kemeru mineralawotu waldeš grahmatu weediš Legdiſch; Wi-dſemeš gubernāš waldeš kanzelejaš eerebnis Profuſjewš un Kemeru mineralawotu direktorš Rutablo-Koreziš. (R. G. A.)

Ordenuš dabujuſchi ſeloſchēe Baltijaš domenu waldeš eerebni: pahrwaldneela paſihgš Sutiſtowaš un wezataiš taſſatorš Dubizliš — Staniflawa 2. ſchkirāš ordeni; Wez-muiſchāš meſchalungš G. Jirgenſonš — Annāš 3. ſchkirāš ordeni; jaunataiš taſſatorš W. Kurmiš un darb-weediš E. Kaufmanš — Staniflawa 3. ſchkirāš ordeni. (R. G. A.)

Ezejli: par Balkoneš mineraluhdeenu ahrſtu — Dr. med. Wiberš; par Wiſdſemeš gubernāš kanzelejaš eereb-neem — Botſchtarewš, Jeminiš un Zebaltiš; par ſemneeku leetu komiſaru Walmeeraš aprinka otrā ezejlika — Kata-jewš; par Wentſpiliš aprinka preeſchneela wezako paſihgu — Grobināš-ſiſputeš aprinka preeſchneela jaunataiš pa-ſihgš Braunš; par Karlowāš pilſehtaš poliſijaš ezejlika uſtraugu — Deepajaš pilſehtaš poliſijaš ezejlika uſtraugu Neuperiš; par Zukuma aprinka preeſchneela wezako pa-ſihgu — Wentſpiliš aprinka preeſchneela wezakaiš paſihgš Skeno. (R. B.)

Leepajaš lara oſtaš inſcheneerš Franziš Ebelheimiš apbalwotš ar Annāš 2. ſchkirāš ordeni. (R. G. A.)

Muſkriš aprinka preeſchneekam Kurſemeš gubernatorš iſſajijiš pateiſibu par ſelnigu krona nodoku peediſchānu. (R. G. A.)

b) Baltijaš notikumi.

Rigaš apgabala teefu un Rigaš-Walmeeraš meere-teeſnechu ſapuzi, ka „R. B.“ ſino, maijā remideſchot waldoſchā ſenata wiſſprokurorš Gaſſmanš; meerteefne-ſchuš remideſchot Rigaš apgabala teefāš preeſchſchēdetajš Maſſimowiſchš.

Behſu tuwimā, tilai 2 1/2, wertis no pilſehtaš, nodomaš zelt ſpitalnižu, lara buhſchot trihſſtahmju muhra ehla un tāš buhwe maſſaſchot 17,500 rbl. — Gruntſ-gabalaš, uſ lara ſpitalnižu nodomaš eeriſlot, beedribai maſſaſchot 1000 rbl.

Behſu-Walkaš aprinka ſtolu pahrwalde, ka „Düna-Zig.“ rakſta, 21. aprili ſtarp zitu arī apſpreeduje Mehſjuleš ſkolotaja ſuhroſchanoš, ka pagariš tam tagad pehž nolihgtā triju gadu darbibaš laika, kuſi taš itgadus pehž lihguma dabujiš 350 rbl. un wehl ſemj, atmehmis 50 rbl. no algāš un beſ tam wehl lahdū daru no ſemeš. Školāš walde nolehmufe, ka pagariš tam ne-eſot teeſiba, reiſ no-ſpreeſto un maſſato algu pamaſmat un ſkolotaju tā lahdū algadiš perneim uſ ſinamu laiku. Pehdigi aprinka ſtolu pahrwalde arī wehl pahruſajuſe jantajumu, kuſi krona ſwehtdeenaš ſkolāš buhtu ſlehbſamaš.

Dubultōš gar juhmatu, ka „D. Zig.“ ſino, ſchogad arī pa peldu laiku buhſchot brihw paſtaigateš, jo maſ-gateš drihſteſchot: tilai toſtimōš waj ſewiſchklāš aif pīrmāš tahpaš eeriſlotāš peldetawāš.

No ſkrihwereš. No Liſtraukleš draudſeš dſeeda-ſchanaš beedribāš aprili noureidā jantajumu iſſtaidroſchā-nāš wakarā Peterſonš-ſinſmiſchſch runaja „par ſtrahdneeku apdroſchinaſchānu pret nelaimēš gabijeeneem“ un Kreu-minu Jahnis „par muhſu ſeeweeteš dſihwi un uſdewumu“. Peterſona-ſinſmina lgs aifrahdijs, ka aheſemeš weenā otrā weelā jau eſot tahdaš ſtrahdneeku beedribāš nodi-binataš un eeteiža darit to paſchu arī pee mums. Kreu-mina lgs dewa par ſeeweeti ihu wehſturifſtu pahrlatu un tad aifrahdijs uſ tagadejaš ſeeweeteš truhtumeem un pilnidam, graiſdamaš aſam rihſtem daſchāš ſeeweefchu neleeteibaš, ahrigumš u. t. t., ka arī noſodidamaš wihtree-ſchu wahremihziģo apeeſchanoš ar tam un aifrahdijs, kaš buhtu kuſam jadara, lai ſeeweete kluhtu jo drihſat no wiſam wehrōſibaš ſaitem wataš, taptu brihwa, paſtahwiga, pilniga. Jo projam Kreuhmina lgs aifrahdijs, ka daſchi muhſu laitratſti tehtojot muhſu ſeeweeteš dſihwi pahraſ jautu, patihkamu, ſtahtidami, ka „muhſu ſeeweeteš jau topot apghadanaš tā pukiteš“ u. t. t., kaš leezinot tilai no ſcho laitratſtu pilnigāš laulu dſihweš nepaſiſchanaš un nepeedodamaš weenpuſibaš. Laulu ſeeweetei eſot ja-ſtrahdajot wehl wairaf, nekā wihtreeſcheem, laut gan arī ne tee ſmagatee darbi. Jantajumš ſagehla dſihwaš deba-ješ, pee kam deeniſchēli daſchš runataiš nepaliſka arī per-ſoniſtu uſbrūmumu neiſtejiš. — Rahtloſcho jantajumu wakarū noturēš 7. maijā, pulſten 4 pehž pušdeenaš. Runāš J. Burapule „par ſapneem meega un nomodā“, Peterſonš-ſinſmiſch „par ilwela moralifko brihwibu“ un „par Kreerwiju un Ameriku, konturenzeš ſinā“. Tad wehl tapſchot iſſtaidroſi daſchi mediziniſki jantajumi no Dr. J. Vihdala un daſchi jantajumi par teeſaſchanoš no J. Kreuhmina. Nowehlam daudš intereſanta apoſo-

ſcham wakarām papirnam uſmanigāš publikaš un darbo-neem — wiſſumē!

No Raunāš. Rudſi un kweeſchi pahſeemojuſchi wiš-pahriģi deefgan ſiltri. Seemaijā weetu weetam ſem ſneega gluſchi iſſutuſchi. — Vihdaku mahju ganaman pulkam neſenuſbruladimi wilki, kuſi noſodufchi ſeſchāš aitaš. —

Jaun-Weebalgāš Paupu mahjaš 23. aprili iſzehlāš ugumšgrehls, kuſam par laupijumu krita kuhš, ſtalliš ar wahguſi, 9 gowiš, 1 ſirģš un daſchadaš ſaimneezibā wa-jadſigaš leetas. —

Jaun-Gulbeneš Djeed. beedribāš namā 7. maijā tifs iſrihlotā teatra iſrahde, kur uſweediš lugu „Wehrſchu tuptiſchis“.

No Laudonāš. Šche ſwehtdeem, 23. aprili, ar lai-wu pahſe kweeſti pahſeſeeteš, laiwa gaſhāš un tahdaš 11 ſeeweeteš upē noſlihta. No tam ſeewetem, kaš iſglah-bāš, arī weena, laifam no nobihla, palika ſtima un pehž lohdām 20 ſtundam nomira. (D. L.)

Škulberģeš Dambu krogš (Maſ-Salaješ draudſe), tā mums ſino, 22. aprili nodedſi.

Rigaš muſiſchā (Jurjewāš aprinki), ka „Poſtimeeš“ ſino, 22. aprili, pulſten 2 no rihla, iſzehleš ugumšgrehls, kuſch drihš ween iſplehteš plaſchumā un wiſa muſiſcha ſahwejuje leejmāš. Ugumš peeklumufe arī ſpirta deſſina-tawai un ſpirta noliktawai, kuſā pehdeja atraduſchāš pahri par 40 muzam ſpirta. Peeperſchi biſiſ dſirdamaš breefumigš ſprahſdeemš. Leefmu juhra iſplatiſuſeeš uſ wiſam puſem. Biſiſ ſchauſchaligš ſtaš. Degofchāš ſpiriſ pluſh-diš uſ tuwejo dihti, kuſch arī tigiš pahrlahš leejmā. No ſeptinām leelām un ar mantu bagatigi pilditām muſiſchāš ehlam drihš ween wairš biſiſchāš atlikuſcheš til melnee muhri. Muſiſchāš ihpaſchneela ſaudejumš eſot miſſigi leelš, jo lihdi ar wiſam ehlam arī ſadebſi; 45 muzāš ſpirta, wiſi ſemtopibaš rihli, to ſtarpā arī 5 ſeh-jauaš un 10 pſaujamaš maſchinaš, 2000 iſchetwertu la-bibaš un 20 aſu maſtaš. No kuſtoneem ſadeguſchāš til diwi kuhlaš, Ziti lopi iſglahbhi.

Kurſemeš konſtorijaš juridika ſcho pamaſar noilſchot no 2. lihdi 16. majam.

Lugaš, kaš eeuhtitaš Jelgawaš Latw. beedribāš Teatra komiſijai ſaſenſibai uſ wināš iſſolito godalģu: 1) Nauđas eekahroſchana r. (beſ noſantuma), 2) Leejmāš, 3) Blaifa, 4) Kaimini, 5) Kaš wainigš, 6) Suhroſchāš eeraſchāš, 7) Peenahkums un mihleſtriba, 8) Sadſihweš trumš, 9) Vihdumneekš, 10) Mahjaš naids, 11) Deſma, 12) Hernhuteeſchi, 13) Wezaiš pilſlungš, 14) Apſinaš jeplonš, 15) Pihmeekš, 16) Tautāš ſkolotajš, 17) Teatrim wajag buht r. (beſ noſantuma) 18) Silā mandaga, 19) Ubi bene ibi patria (kur labi, kur tehwijs), 20) Maſaš ſogis, 21) Latalija, 22) Almeni un pukeš, 23) Kurſemeš beidſamaš leelſlungš, 24) Mahjitaš Jandars, 25) Welta. (Z.)

— Kā mums ſino, tad no augſchminetām lugam jau peepreetaš godalģāš jekoſchām diwām lugam, katrai pa 200 rbl.: „Mahjaš naids“, no Seibolu Jelaba un „Wigla“, no A. Benjamina. Iſrahdeš zeenigāš, pehž apſpreedeju domam, eſot ſeſoſchāš: 1) Hernhuteeſchi, 2) Welta, 3) Wezaiš pilſlungš, 4) Kaš wainigš, 5) Silā mandaga, 6) Mah-jaš naids un 7) Wigla. — Aprihnojamaš ahrumš, lahdā iſſpreedeji eefpehjuſchi lugaš kritiſki iſlaſit un apſpreeti! — Bet mehš jau ar dſihwojam elektriſitajš laifmetā. —

No Wenkuleš rakſta „Deenāš Lapai“: Kopſch da-ſcheem gadeem pee mums ſaſtahdijāš dſeēdataju loriš. Gan ſahtumā wiſa darbiba bija klufa, bet pahriš peh-dejōš gaddš taš manomi roſigš. Šchiniš gaddš wairaf-kaht ſarihtoti ſakumi (atlikums labdarigeem meheleem) un pehdeja laika pat teatrs. Gewehrojot tahtumu, kuſch ja-mehro daudſeem dſeēdatajeem lihdi ſapulģeš weetai, ſilitos jehuš rudendš un pawafardš — un ſche peeweenojāš ſaimneezibāš lojektu ſahtawōš, wajaga labāš enerģijaš, lai ſpehtu tahtigi apmellei dſeēdaſchanaš mehginajumuš. Gribā, pat wiſlabala, daudſreiſ nelihdi, jair ſaimneezifki brihwam. Seſchāš deenāš ſahri gwahti iſſtrahddeemš, gabi ſeptito, ka iſſaſiſ ſtraſdš uhdentinu. Ta peenahkufe, ja-atpuhſchāš. Ja dſeēdatajeem jau pure dahrgaiš brihwaiš laiſk dſeēdaſchanaš, tad, domaju, mums ne maſaf teeſbu, tahdu paſchu darbibu praſit no teem wihtreem, kaš aiginaja uſ IV. dſeēdaſchanaš ſwehtkeem. Bet tahdu leezibu dod garlaiģigā dſeēdaſchanaš ſwehtku dſeeſnu peefuhtifchana? Wehl lihdi ſchim (apr. 19. d.) wiſaš ſwehtku dſeeſmāš naw peefuhtitaš. Tagad lauzeneeem ſahlaš leelaiš darbš — ſeſchana, waj lai mehginajumuš noturam il ſweht-deenāš? To neſpehjam, neſiſhwojam tahdōš apstākliš, mums wairaf jaruſpejaš par deeniſchko maſſiti“. Geweh-rodami apstākliš, lahdōš top ſarihtoti preeſch durwim ſahwofſchēe dſeēdaſchanaš ſwehtki, muhſu dſeēdataji atſajijaš peedatiteš pee ſwehtkeem.

Wenkuleeku dſeēdatajaš un dſeēdataji.

Dobeles apgabala, ka mums ſino, 11. aprili uſ-nahziš krogš un pehrkrona negaiſš. Sibiniš arī noſpehriš trihš krona Wehrmuſiſchāš Wehweru ſaimneeka gowiš, kuſas biuſchāš laidara. 17. aprili aſtal Vihwehriš Jreineru Rligu mahjaš dihti noſlihziš lahdōš weeteja laipa diwi gaduš wehš dehlend. —

Pee Wentspils krosteem, tā „B. Z.“ fino, scho gab esot toti isdewiga laschu sveja, kamdeht ari scho dahrgo siwju zena stipri nokrituse, tā tā mahzina swoiga lascha Wentspil malfajot wares titai 10 lapeikas. Noschehlojami esot tas, ka swejneeki pahral mas raugotees us to, ka sihzinee laseni taptu atstahiti uhdeni augšchanai. — Tahdas nepareijas nosodamas rihzibas selas finans mar buht til tās, ka laschi sahl isniht. Wispahrigi muhsu swejneeki wehl pahral mas eewehro to, ka masinās siw-tinas weenmehr buhtu celaischomas atpatat uhdeni, jo zitadi rihfobamees tee greešč til pašchi sawā ahda.

Schwihentes Tuhbu Rantu mahjās, tā „B. W.“ fino, 26. aprill nodedguschi laidars un klehts, pee lam ari fadēstis douds lopu. Seemas sehjas stahwollis esot ap-meerinoschs, stipratā semē pat labs, weeglatā gan pa-plahns.

c) No zitām Kreewijās pusem.

No Peterburgas. Resen, 24. aprilli, tā telegrafs fino, Peterburgā notika kara spehla parade Wina Maje-states Keisara preekščā, pee kuras peedalijs 23 bataljoni sahjneeku, 18 estadroni sahjneeku, 10 Kasaku fotinijas un 74 leelgabali. Wina Maje-state Keisars jahschus nojahja gar usstahdito kara spehla rindu, Wina atlahids ratds brauja palat Wina Maje-state Keisarene Aleksandra Feodorowna, Leelnasēs Marija Pawlowna un Ksenija Aleksandrowna. Kad kara pulki isdarija parades gahjeenu, tad Wisaugstakee lungi stahweja Keisara telts preekščā. Winas Maje-state Keisarene palika ratds. Weidstot wiht klahsejosee jah-neeki auklisoja par parades laukumū un nostahjās Keisara telts preekščā. Winas Maje-state Keisarene Marija Feo-dorowna neweselibas deht newareja peedaliites pee pa-rades. Pehz parades Wina Maje-states Keisars un Keisarene ar Warschamas dšelszjenu aishbrauja us Zarstojē Selo. Tajā pašā brauzeenā ari aishbrauja Winas Maje-state Keisarene Marija Feodorowna ar Sawaem Behraem un Leelnasju Aleksandru Michailowitschu us Gatschinu. 26. aprilli ita notureta otra parade, pehz kuras B. M. Keisars un Keisarene atkal aishbrauja us Zarstojē Selo atpatat. — „Waldivas Wehtnešas“ fino, ka ministrija tam finā isstaidrojuse un papildinajuse likumu par weilatu no-šlehgišanu seltā, ka seltā noslehgius un rakstius lihgunus war malfat titlab selta nauda tā ori kreditbiketis pehz tās deenas kursa, kurā mahzajumi teel isdariti. Ja par kursu iszeltos doum starpiba, tad malfaschanai janoteet pehz Peterburgas birschas pehdejās deenas widejā kursa. — Dajšas awises sinoja par lahdas sewischas komisijas dibinaschanu, kurai jaispehtot Sibirijas dšelszjeta buhwees darbi un jaraugot atrast lihdselkti, tā scho buhwi wistabati weizinat, jo pehdejā laikā buhwees darbi nemas pa lahgu negribot weitees. Tagad nu zetu ministris „Waldivas Wehtnešas“ isstaidroja, ka tahdeem ispaudumeem newejot it nelahda pamata, jo dšelszjeta buhwees darbi weizotees it labi. Komisijas dibinaschanas zehloni mellejami tai ap-stahkti, ka dšelszjetch teelot buhweis tahdā tahlumā un preekšč wina buhwees teelot atwehletas til eewehrojamas sumas, tapehjar radusees wajadšiba, eezelt sewischu komisiju, kura lai pamatigi eepashtos ar Sibirijas dšelszjeta buhwees darbeem. — Pehz awises „Now. Wrem.“ finam, tautas appaigmoschanas budschets pawairots par 3 milj. rubleem, kuri isdodami tautas stolu wajadšibam. — Wisu ministriju reפור eeredni samu scha gada aprika algu — us wehtejumos — fanehmuschu judcaba nauda, rubla un pus-rubla gabalds. Peterburgā tagad judraba rubli tāpat rinkojot aplahet tā lihds schim parastā sihta judraba nauda. Weetejee laitraksti fino par lahdu breezmigu noseegunu, kurich postahdats 24. aprilli, pulstien 4 pehz puaddeenas us Wolkowa laukumā — tā falot tawschu azu preekščā. Rahda aplahritlejojoscha tehwinu banda minetā deenā us Wolkowa laukumā jadedšmajuse lahdu dšimū jaunawu, kura, tā jadomajot, ari peederejuse pee schis klaidonu sa-beedribas. Aguleezineeki stahsta, la jaunawa stipri eerei-busees apsehbusēes us Wolkowa laukumā un tuhlin zeeti eemiguse. Regehti to redsedami turwojuschees jaunawai un sahkluschi to modinat. Bet tad tas til weegli nebijis is-darams, tad lahds no meshonigojeem tehwinem iswihtis is labatas sehrozinus, tos aishbedšmajis un tad wifceem beedreem stali smejotees peelaids uguni pee gutofschas jau-nawas drehbeem, kuras azumirli stahwejuschas weenās leefnās. Jaunawa, zeesdama breezmigās sahpes, sahkuje kkegt un raundsijuse pa seni wahhadamees leefmas noslah-pet, bet meltigi. Palihgā peesteguschēes gawamgahjeji to atraduschu jau gluschu apdeguschu un wares til drusku pee dšimwibas. Melaimigā nowesta us Obuchowa slinniju, kur ta ap pusnakti nomiruse, zeesdama neissalamas molas.

No Peterburgas. Preekschlasijuma un jautajumu isstaidrošanas walaru 22. aprilli atlahja Dages lungs, nolasidams sawu darbu „Var nabadsibu“. Nabadsibas ishtee zehloni ir mellejami tautas fainneezisids — elono-mistids apstahkids. — Rā nu nabadsibu aplarot? Kristi-gās tizibas mahziba ar saweem humanem (zilweziileem, brahligeem) pomateem, sahla tawschu wehribu wairat pee-

greesht nelainigeem lihdsilwekeem. Bawija nehnia nabagu appahdibu sawās rotās. Bet ar laiku eeweesās nelahriti-bas. Tad pilsehtas un draudses sahla appahdat sawus nabagus, un beigās lehrās klaht pate waldiba, islahidama klajā nabagu likumus. Bet leeta nebija un nebija galeji labota. Pate sabedriba nehnia nabagu appahdibu sawās rotās un dibinaja primatas beedribas. Jaunakds laids Bahzija labdariba tapa mono-poliseta zaur pilsehtu un lauku waldem. Weena no tūtee-nes labdaribas metode ir tā faultā „Eberfeldtas metode“, nabagu appahdataja komisija sahlahw gandrihs no til pat daudž lozkeem, zit pilsehtā nabagu. Us weenu inspektoru nedrihtā nahkt wairat tā 2—4 nabagi. Bet jashchaubas, kur gadisees til daudž eerebū, kas labprahitigi seedos sawu laiku sawu „majako braktu“ labā. — Nabadsibu ar wifu sakni isdelbet eespehjamis weenigi zaur to, „ka tos apstah-lus, kas wina ir radijuschu, isnihzina. Bet schis darbs ir gaus un gauschi gruhts. Komehr nam isnihzinati winas ishtee pamati, tanehr nedrihtam leegt masos lihdselkischus — artawinas — noschehlojamam plikameelam, kas zaur ikrandam un kailajeem lozkeem iswitina lihdsjeetibu. — Jstaidroiti tapa tomatar starp giteem seloschee jautajumi: 1) Rahdai wajoga buht emanzipetoi seeweetei? 2) Kamdeht war ar mahleem un smilti nomasgat tihras rotas? 3) Waj Latweeschu ir tikumiga tauta? 4) No kam zekas kalla kar-tars un tā winsch ahrstajama? E—cis.

No Kreewijās us Kuru pagahjuschā gadā iswestas prezes par lahdeem 2,614,297 rbl., to starpā par 1,469,926 rbl. judraba un bet tam wehl par 2,500,968 rbl. kredit-biletes. No Kuras turpreti Kreewijā eewees preeschu par lahdeem 15,275,465 rbl., to starpā tehjas ween par 12,836,493 rbl.

Tautas appaigmoschanas ministris, tā awise „Birsch. Wed.“ fino, pawehlejis, lai gimnastju abiturientu apleezibās eerahta ari sewischu spreedumu par apleezibas ihpashneeta geografijas sinaschanu.

„Waldivas Wehtnešas“ (Nr. 94) Kolerās sinas.

	faslima nomira
Wolinijas gubernā no 2.—15. aprilim	106 33
Pobolijas „ 9.—15. „	1 —

No Kuras pagabala. Schis pawasaris peestaitams pee wehlajeem. 10. aprilli sneegs meshds weetu weetam wehl bija ap arschinu bees. Zeka laiks pastahweja pus-lichd peeteelofschs lihds marta beigam. Pazarings.

Dubnas pilsehtinā (Wolinijas guoernā) nakti no 17. us 18. aprilli iszhelees breezmigis ugunsgrēhks, kuram, tā „Now. Wrem.“ raksta, par upuri krituschu lahdi 400 nami. Leela dala eedšimwotaju palikuse gluschu bet jeb lahdeem usuras lihdselkeem.

Oferas zeeinā (Kolomenskas apr.) nakti no 6. us 7. aprilli nodedstis weetejais frogs, pee lam sabeguschu 8 lihds 9 puikas, kuri bijuschu 11—17 gabus wezi.

No Kostomas pee Donas fino, ka tur ajs loti isdewigas swejas siwju un lamijara zenas stipri krituschas.

No Karklowas fino, ka tur pehz bagatigi nolijuschā leetus lauku stahwollis esot ihsti apmeerinoschs.

Awise „Ruskoje Slowo“ atstahita is Dahnu rakst-neela R. D. Bestorna grahmatas „Nikolajs I. un Alek-sanders III.“ seloscho atgadijumu is Keisara Aleksandra III. dšimwes:

Rahdu reis pee galma farunas greešās us to, ar lahdu pawahrdu waretu Zaru nosaukt. Rahds tizis preekščā, no-fault par „tai“ no. „Re.“ atbildējis Keisars Aleksanders III., „Es esmu un paleeku „semneeku zars“. Es sinu, ka daschi Wani tā sauz, lai Wani isfneetu par to, ka Es semneekus mihleju. Esmu puhlejees semalo kahrtu lablahjibu no-droschinat un tas, Man schleet, ir tas labalais, to war darit. Kad tauta fino, ka tai nedraud bada nahwe, tad ta pateiz Deewam un mihto zaru, kurā ta wiersemes ee-rauga deemibu. Mana leelata godlahriba ir: nopelnit „semneeku zara“ nosautumu. (R. P. P. A.)

Is Kertschas raksta awise „Zagant. Westn.“, ka tur pahrpilhs twailona „Kajot“ jutas kalis. Sprahdeens, kurich laifam notizis zaur mashinista nolaidibu, bijis til stiprs, ka neween kalis, bet wijs twailonis tizis pilnigi ispostits. Katla gabali iskehjuschi jo tahtu un weens tahds gabals athtees pret lahdam dširnamom un norah-wid tam weenu stuhri. Eshplohijas briedi us twailona at-raduschās 4 personas: mashinists, kurinotajs, weens ma-trosis un kapteinis. Pirnee. trihs dabujuschu galu, bet kapteinis tā par briedumu isglahbees. Wisch stahwejis luga palagalā un katlam sprahgnot pahrsweests pahz luga malu.

No Rigas.

Widsemes Sarkana Krusta weetesā walde, kuras preekschneeks ir Widsemes gubernators, generalleit-nants Sinowjews, mums raksta:

Lai Deema meera busofscham Keisaram Aleksandram III. zeltu peenahzigu peemini, tad Kreewijās Sarkana Krusta sabedriba nodomajuse Peterburgā taist jaunū, waj ari paplaschinat tur jau esofcho patwerfimi preeksch mahjam un aš wezuma newarigam — nespehjamam schelstredigam mahjam, kuras sawus spehklus seedojuschas Sarkana

Krusta deenastom un kuram peetruschuschu lihdselkti, dšimwi-bas usurai, nosauzot scho patwerfimi pehz Aleksandra III. wohrda. Tahdu patwerfimu Sarkana Krusta deenastā no-falposuschu nespehzigu schelstredigo mahsu usneemchanai un opkopschanai sabedribai samehra ar Sarkana Krusta dee-nastā atrodoschos schelstredigo mahsu staitu schimdrichscham wehl ir par mas. — Lai weizinat schahdu eestahschu skaita paleelinaschanos, tad Widsemes Sarkana Krusta weetejā walde muhs tuhdi, ari no sawas puses pabalstis scho teizamo noluhlu, pasinojot winas nodomu plashalai publikai, un usajinat wisus tos, kuri atstah to leelisko labumu, kuru aines weseelibas kopschanas sinā Sarkana Krusta sabedribas eestahdes isghiltojuschās un no winam isnahluschās labi mahzitas schelstredigās mahsas, seedit schim zilwezes labdarem wina nespehjibas un wezuma deenās pa artawinai. Dahwanas peenem Widsemes weetejās waldes mantas pahrsinis, ishtens walstspadomeets von Erzdorfs-Kupfers, Widsemes gubernatora lga tanzeleja.

Rigas Latweeschu teatri 26. aprilli israhdija Apasijas lugu „Waideloie“, kurā krihwja lomu wispah-reji toti labi tesloja Roberts Jansons. Preezatumees, ja scho kreetno spehlu isdotos pastahwigi saistit pee Rigas Latweeschu skatumes.

— Swehtdeen, 30. aprilli, atlahrotojt otrēis opereti „Tschigannu barons“ israhde noriteja gludaki, netā pirm-reis. Ari orkestris ar kori un solisteem usurejās labakā fastanā. Tā tā par Duburu lga (Warinkais) un Almen-sina jdses (Tschipras) weiksmi jau pahreunais, tad mine-sim schoreis wehl sewischu zuhlu audsinataju Supamu (Drapansa lgu), kurich spehris oira israhde eewehrojumu soli us preekschu. Wina mastā un balss bija isdewiga. Turpreti Sastija un Arjena (Semarites jdsē un Esmina idse) bija sawās partijās tilko peeteelofschas. Teatris bija itai wideji apmeklets. A. D.

Rigas Wahzu teatri israhdis: 3. maijā „Rigo-letto“, pee kura israhdes tā weese peedaliisees Helena Re-jewstas jdsje; 4. maijā „Ein pietailofer Mensch“, „Galati“; 5. maijā „Evanthia“ un „Der Waffenschmied“; 6. maijā „Der Widerpänstigen Böhmung“; 7. maijā „Die beiden Reichennüller“. Pehdeja luga weefosees Konrads Drehers.

Rigas pilsehtas Frabkase pagahjuschā gadā pa-wisam apgroisjuse 10,816,537 rbl. 20 lap. — Rafē no-guldinajumi pagahjuschā gadā pawairojuschees par 445,482 rubleem.

Pilsehtas bahrinu namam nelaike Emma Runzen-dorff testamentā norakstijuse 200 rbl.

Rigā scha gada februara mehnešt par wisam peedšim-uschu 460 behrni (229 puisen un 231 meitene) un miru-schas 295 personas (145 wihreeschu un 150 seeweetes); tā tad eedšimwotaju staits schai sinā pawairojees par 165 dwehselem. Pagahjuschā gadā tani pat mehnešt peedšim-muschas 490 un nomiruschas 307 personas. Laulati scha gada februari 169 pahri; pehru tani pašā laikā 165 pahri.

Pehz Rigas ofias Kapteina raksta Nr. 217 poli-zija pasino, ka dšelszjeta tilla isgreeschamā dala lugu zaurbrauschanas deht buhs waka rihds un proti: lihds 6. majam no pulsten 7 lihds pulstien 7 un 50 min. pehz Peterburgas laika un no 6. maja no pulstien 6 un 50 min. lihds pulstien 7 un 50 min. pehz Peterburgas laika.

Rigas Pahrdaugawas Sadraudšibas beedribā (Altonawā) 7. maijā buhs dahra atlahschana un dantschi.

Waschflepkawibas mehginajums. 24. aprilli Suworowa weefnizā 22 gadus wezais stahdneeks Wiktors Daska, kurich no Deepajas bija atbrauzis, eeschahwa sem-dini reises ar remolweru krushis. Daska teizis, ka winsch gri-bejis nonahwetees nelaimigas mihlestibas deht. Sewai-notais nowests slinnizā un wina stahwollis bihtstams.

Nahwe zaur grubtu eewainofschanu. 20. aprilli pilsehtas slinnizā noweda stahdneeku Feoduru Kostriju, kurich Schwarzboria sahgu fubmalās, us Saku salas, grubti bija eewainojis wehderu. — Minetais stahdneeks 22. aprilli slinnizā nomiris. (R. P. P. A.)

Ruqueeziba.

Sinas par Latweeschu Fugeem. „Johannes“, kapt. Weinberg, 15. aprilli isgahjis no Grangemouthas us Rigu. „Latawa“, kapt. B. Dolinsch, 22. apr. atstahjis Emdeni, us Rigu nahtdams. „Linda Morgenroden“, kapt. Adamsons, 22. febr. Jamaitu atstahdams un us Peter-burgu eedams, 22. apr. lasneedstis Kopenhagenu, kur lu-gim buhs janogaliba, lihds tanehr juhwās zeisch sehge-neekeem us Peterburgu buhs swabads. „Latwis“, kapt. Dolinsch, 18. aprilli isgahjis no Rigas us Kopenhageni. „Mars“, kapt. Stujinsch, kurich janwari suhzes deht bija eegahjis Doverē, pehz isaboschanas, 18. aprilli demees jekā us Firth of Forth. „Andreas“, kapt. Trepinsch, no Kas-borgas braudams, eemahjis Rigas ofā. „Sidonia“, kapt. Seglinsch, no Annato lihdscha (Jamaitā) braudams, 17. aprilli lasneedstis Falmouthu. „Ingo“, kapt. Dimans, no Klaipehdas iseedams, 17. apr. eegahjis Jaandamā. „George“, kapt. Weide, 16. februari Lagunu (Amerikā) atstahdams, 17. apr. nonahjis Manchesterā. „Elvira“, kapt. Mikelfons, 18. apr. isgahjis no Rantes us Londonu. „Andreas Weide“, kapt. Weide, 16. martā isgahjis no Fort Liberte (Wakar-Indija) us Rigu. „Lotus“, kapt. Kalso, no Wiblebro us Murmanu peekraši braudams,

*) Schis Dages lga darbs „pat nabadsibu“, tā „Waldivas Weht-nešas“ scha gada 77. numurā lasams, no zensures waldes Peterburgā atwehlets preekschlasijumeem.

Pilsetas walde.

Sanitates (veselības) komisija zaur šho pašino, ta

animālās baku potes

dabujamās „Gulbja“ aptekā, Schkuhnu eelā Nr. 16, par 30 kop. stobrinč. Ja tas wehlas potes par weli dabut, tam jāpeenes luhgums pilf. waldes sanitates ahrītam Dr. Seerwagen a lgn, Bašteja bulwari Nr. 4, no pulstien 9—10 pr. pušd.

Baku poteschamu bej mašas mašturigeem idaris šahlot no 2. maja šch. g. lihdš tahtlakam, šefošchās weetās;

I. Čelšchriģā:

katru deenu no pulst. 12—1 deenā, glahšchānas eestahde, Kemerejas eelā Nr. 10;

II. Peterburgas Ahrriģā:

žeturdeenās un sestdeenās no pulst. 12—1 deenā glahšchānas eestahde, Peterfatas eelā Nr. 15, pirmdeenās no pulst. 12—1 pr. p. Peterburgas Ahrriģas 2. eezirkna pahrwaldē, Suworowa un Matišu eelu šuhri, žeturdeenās no pulstien 2—3 pehž pušd. Peterburgas Ahrriģas 1. eezirkna pahrwaldē, Dširawu eelā Nr. 23, trešchdeenās no pulst. 12—1 pehž pušd. Pawašara beedr. namā, Tīsta eelā Nr. 33;

III. Maškawas Ahrriģā:

pirmdeenās un žeturdeenās no plst. 12—1 pehž pušd. glahšchānas eestahde, Maškawas eelā Nr. 74, otrdeenās un peeltdeenās no plst. 2—3 pehž pušd., Ahdminu (Gerber) eelā Nr. 5;

IV. Želgawas Ahrriģā:

pirmdeenās no pulst. 2—4 pehž pušd. glahšchānas eestahde, Kugu eelā Nr. 15;

otrdēnās no pulst. 3—5 pehž pušd. Žeribas beedribā, leelā Altonawas eelā Nr. 15;

trešchdeenās no pulst. 3—5 pehž pušd. Tornakalna palihdš. beedribas telpās uš Želgawas šchošjas Nr. 15 un no 3—5 pehž pušd. Jonatana beedribā, Slotas eelā Nr. 17.

Sanitates komisija atgahbina, ta lai neween behrneem, bej ari peeaugušchi liktu šew aikal balas potet, tahtlak ta poteti behrni 8 deenas pehž potešchānas tīktu potešchānas lokālā aikal parahditiu potejam, lai zaur to waretu iisinat, waj potešchānai bijušchi šahdi panahškumi.

Sanitates komisija.

Riģā, 8. aprīli 1895. Nr. 99.

Zaur šcho eewehlu preešč nahšamās wafaras

ihšās patentelas Steiermarkas

iskaptis,

ihšos Strahl-fantes un labalos Batawijas iskapšchū strihlas, ameri-faneeschu iskapšchū galodinas un labalās Anglu žirpes, garās Westfales labības un ihšās truhmu iskapšchū, tā ari rihškus preešč iskapšchū eescešchānas, šapinaschānas un greeščchānas.

Waldbības atkauta

šchaujama un špridšinaschānas pulwera pahrdotawa.

Johannes Mitschke,

tehrauda preešču un eerotšchū nogulditawa,

Riģā, Kungu eelā Nr. 11

Uš galwofschānu labi dīgšošchās, wislabalās šortēs dahšra, šaknu, pulu, lopbarību un augu

šehklas pcedahwā par šantora ženam

A. W. Zwilling's,

1 pce širžu žirgus, ee-ča no Šchablu wahet.

NB. Par manu šehlu labumu šceināto šcežibu dob jau no 1867. g pašahwofschāis weifalš. Rušhju ar apšteļģumeem pašteigtees.

Lauksaimnezības, Amatnezības un Rūpnezības Istahdi

noturēs Želgawā no 14. lihdš 19. junijam 1895. g.

Istahde fastahwēs iš šchahdām nodalam:

Lanf- un plawfopības raschojumi.

Dahrfkopības raschojumi.

Lopi (širgi, gowis, aitas, zubšas), **mahju putni un lopkopības raschojumi** (šweests, feers u. t. t.).

Biščkopība.

Šweja un Šiwkopība.

Leelrūpnezības raschojumi (lauksaimnezības un žitas mašchinas un rihši, mahšfliģi mehšli u. t. t.).

Maht- un šihkrūpnezība (wehrpumi, audumi, šchurwumi, adijumi, pinumu isstrahdajumi iš šoka u. t. t.).

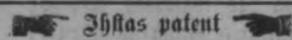
Mahtklas un Amatnezības raschojumi.

Literatura un pamahzības preeščmeti.

Websturiškā nodala (šenejee rihši, isstrahdajumi u. t. t.)

Beeteišchānos uš istahdi wehl peenems lihdš 1. junijam Želgawas Lauksaimnezības Beedriba, Katolu eelā Nr. 46, šura ari pašneeds un uš peeprahjumu peesuhā istahdes tuwatus nosajijumus; tomehr war gabitees, ta **pehž 15. maja** eesneegtas peeteišchānas wairs newarēs tikt eewehrotas, telpu truhkuma beht.

Istahdes komiteja.

Steiermarkas iskapšis

wisahds garumds un wairak leetotām markām, **brilšenta iskapšis**, **štrihkus**, **ihšās Amerikaneeschu iskapšis štrihku galodinas**, tā ari labalos **Anglu žirpus**, **truhmu iskapšis un iskapšchū ašinataju rihškus** šanehma jaunā šuhrijumā un pcedahwā šcha gada šefonai

Pawela S. Popowa

tehrauda un šihpreščchū tirgotawa, mahjās un šehku rihku magahšina

leelā Grehžineeku eelā Nr. 30/32.

J. M. Trofimow,

Riģā,

Kungu eelā Nr. 10.

Tapetes, greeštu rošetes, logu rulloš, šeenas papu, asfalta papiru, nowilk. papiru, mahlderu šchkehres,

bagatiga išwehle par šewišchki lehtām ženam

J. M. Trofimowa,

Riģā,

glahšchū, porzelanu un lampu tirgotawā.

Ihsto

Dalmat. šukainu pulweri, šamparu, naftalina šamparu, India-koščhu atšardšības lihdšekli, India-gaiša tihriščchānas lihdšekli, koščhu-papiru, uafšalīnu, koščhu-pulweri, dešinfekzijas šastites

Adolfs Wetterich,

3 Peldu (Ruhlu) eelā.

J. Wehršusch, Želgawas Ahrriģā, Almenu eelā Nr. 18, pcedahwā wifadās ahdu preež šeelumā un mašumā, aikal pahrdewēcem šinamās preežentus lehtāti.

A. Lentnera

pirmā Kreewiņas welošpedu šabrika, dibinota 1886. g. apšahwota šechās istahdes ar angššakām godalagu.

pedahwā **1x** pneimatīstus welošpedus — jaunus un leetetus, šahlot no 90 rbl.

Deelako šrahjumu wifadu pcederumu daku. Negatawu materialu un gumiju, tā ari wifadās dalas — gatawās un pušgatawās — pašchū isgatawoššanai par šabrikas ženam.

Šdara uš labalo un abstrato reparaturas un pahrschahdajumus. Šuštreit ženu rahditāji par weli un franco. 12

Šabrika un noliktawa Riģā, Suworowa eelā Nr. 21.

Riģā, Kungu eelā Nr. 22, **Šafferberga namā.**

Baltijas andeklu un dšiju manušakluras šabredības, Šengeragā,

par šabrikas ženam dabujami

andekli, linu un pakulu dšijas

Riģas manušakluras noliktawā pce **K. Lorch & beedr.,** Riģā, Kungu eelā Nr. 22.

Swejas rihšus

pedahwā leelā išwehle un pahroos šaunšumā un mašumā

J. Redlicha Anglu magahšina.

Wihnu tirgotawa un šchampānu šabrika

Universel Grand Champagne.

sec, demi-sec, doux,

Ludw. A. Schweinfurtha,

Riģā, Grehžineeku (Sinder) un Maršaleelu šuhri.

Miltu un dahšhadu produktu špezial-noliktawa, mašā Grehžineeku eelā Nr. 3.

šrahjumā weenmejr atronās:

Rostowas, Maškawas, Saratowas, Želšawetgrades, Karlowas, Riņow un žitas wewehlu miltu šortes, rudšu milti, dišdeleti rudšu milti, šarš peln milti, gruhšes, rihši, gruhbu putraini, Keisara putraini, širni, ašch putraini, gruhbu milti, grīku putraini, manna, pupas, barības aush, šrimas ašholi, Mešinas ašelšini, žitroni, šihrupu, witše u. t. t.

Edgar Mitschke.

Telefons Nr. 577.

Uwaikonu šatīksme pahre Daugawu

no 1. maja šahlot notīks

štarp pilsetu un Ahgenškalnu

no pulstien 7 rihā lihdš pulstien 12 nakti šchahdā šahrtibā: no pulstien 7 rihā lihdš 9 wakarā ištatas 10 minutes no šatra krašta, un šewišchki no pilsetas: 5, 15, 25, 35, 45 un 55 min. pehž šatra štundas; bej no Ahgenškalna 10, 20, 30, 40, 50 un 60 min. pehž šatra štundas; no 9 lihdš 11 wakarā ištatas 15 minutes weenadā laiktā no šatra krašta, no 11 lihdš 12 nakti iš puštundas un no Ahgenškalna ap 11 1/2 un 12 un no pilsetas ap 11 1/4 un 11 3/4.

Štarp pilsetu un Šlgezeemu

no 6 1/2 rihā lihdš 10 wakarā ištatu štundu. Pehdešais twaikonis noet no pilsetas ap 9 1/2 un no Šlgezeemu ap 10 wakarā.

Pilsetas twaikonu administrācija.

Robrauz no pontona tilta:

- 1) Uš Andreia šalu, žementa šabrika, Šarkandaugawu un Alešchānu augštumeem: No rihā pulstien 5, 6, 30 min. 7, 30 min., 8, 30 min. un tā šahlot šatra štundu weena laima lihdš 8, 30 min. waf. Šweštdeenās šahlot beauri štundu weena šatwa;
- 2) uš Tornakalnu no pulstien 5 1/2, no rihā lihdš pulstien 9 wakarā šatra žeturdeenās štundu weena šatwa;
- 3) uš Wihlgrahwi, šachtluba wafarnižu wee Rihšchū ešera, uš Wež-Štangem, šilta šrogu un šuglas šapira šabrika (Šheil) wee šuglas ešara: lihdš šahlot šinajumam pulstien 5, 7 1/2 un 10 1/2, no rihā, 1 1/2 un 4 1/2 pehž pušd. un 7 1/2, no rihā, 6 un 15 min., 7, 15 min., 8, 15 min. un tā šahlot šatra štundu weena šatwa lihdš pilst. 8 un 15 min. wakarā. Šweštdeenās brauceens pulstien 5 rihā nemelē deenas un pulstien 1 1/2, 4 1/2 un 7 1/2 pehž pušdeenas.
- 4) no šuglas šapira šabrikas uš Riģu: pulstien 5, 7 1/2 un 10 1/2 preešč puštundas štundu wafarnižai 1 štunda 10 min., lihdš šilta šrogam 1 štundu 50 min., lihdš šuglas šapira šabrikai 2 štundas 5 min.
- 5) Brautšchānas laiks no šuglas šapira šabrikas (šuglas) lihdš šilta šrogam 18 min., lihdš šachtluba wafarnižai 1 štundu, lihdš Wihlgrahwim 1 štundu 25 min., lihdš Riģu 2 štundas 10 min.

Brautšchānas mašā lihdš Alešchānu augštumeem I. weetā 10 šap., II. 7 šap., III. w. 5 šap., štoleneem pa šolās laiku 3 šap. lihdš Tornakalnam 3 šap. no personas, beheeneem 2 šap. lihdš šilta šrogam I. w. 20 šap., II. w. 15 šap., III. w. 10 šap.; lihdš šuglas muiščai I. w. 25 šap., II. w. 20 šap., III. w. 15 šap. beheeneem puštunas.

Brautšchānas mašū ešmu nolijis šewišchki šehlu un pcedahwāju šatwaš laimās šewišchki mašalam un leelakām išbrautšchānam šatwams. Šufete uš šugeem weatrodas.

A. Augsburgs.